

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS
1.1.2023 – 31.12.2023

HAMINAN ENERGIA -KONSERNI

Haminan Energia -konsernin muodostavat Haminan Energia Oy ja sen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Haminan Sähköverkko Oy ja Haminan Kaukolämpö Oy sekä Haminan Kaasuverkko Oy 31.1.2023 asti.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös seuraavien yhteisyritysten tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot Haminan Energian omistusosuutta vastaavalta osalta:

Hamina LNG Oy 46,5 %
Kaakon Alueverkko Oy 50,0 % sekä
Rohe Solutions Oy 50,0 % (31.8.2023 saakka)

Vuosi 2023 oli Haminan satamassa sijaitsevan LNG-terminaalin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Terminaali avautui kaupalliseen käyttöön lokakuussa 2022 ja on edesauttanut kansallista toimitus- ja huoltovarmuutta sekä kaasun hintavakautta.

Lisäksi Haminan Energia Oy on osakkaana mankala-periaatteella toimivassa energiantuotantoyhtiössä Suomen Voima Oy:ssä. Haminan Energia Oy:n omistusosuus ja äänivalta Suomen Voima Oy:n koko osakekannasta vuoden 2023 lopussa oli 2,4 %, joten mankala-yhtiötä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Haminan Energia Oy ja Auris Energia sopivat joulukuussa 2022 Haminan Kaasuverkko Oy:n osakekaupasta ja Haminan Energia Oy:n kaasun myynnin hinnastoasiakkaiden liiketoiminta-kaupasta. Kaupat toteutuivat 1.2.2023.

Haminan Energia Oy myi myös omistuksensa Rohe Solutions Oy:stä AS Alexelalle 31.8.2023.

Haminan Energia Oy myi omistamansa Hailikarin ja Koirakarin tuulivoimalat Skip Wind 5 Oy:lle 1.9.2023.

Haminan Energia Oy:n omistamien Summan tuulipuiston voimaloiden purkaminen aloitettiin elokuussa 2023. Voimalat purettiin kahdessa vaiheessa; ensimmäisessä vaiheessa irrotetut teräsrakenteet kuljetettiin uusio- ja kierrätyskäyttöön ja toisessa vaiheessa loka-joulukuussa purettiin jäljelle jääneet betonirakenteet sekä perustukset.

Sähkön siirto häviöineen oli 171,2 GWh (171,7GWh), volyymissä ei kokonaisuudessaan tapahtunut juuri muutosta vuoteen 2022 verrattuna. Sähköverkon toimintavarmuus pysyi hyvällä tasolla myös vuonna 2023. Keskeytyksiä asiakasta kohden oli merkittävästi vähemmän kuin vuonna 2022.

Kaukolämmön myynti oli 49,5 GWh (38,4 GWh). Kaukolämmön pääverkon tuotannosta jo 87 % tuotettiin uusiutuvilla polttoaineilla. Kiinteän polttoaineen laitoksella investoitiin uuteen savukaasupesuriin ja lämmöntalteenottolaitteistoon, jonka avulla voidaan ottaa talteen savukaasuista saatavaa energiaa sekä vähentää pienhiukkaspäästöjä. Uutta kaukolämpöverkkoa rakennettiin 1500 m. Kaukolämmön jakelu vuonna 2023 toimi täysin keskeytyksettä.

Tuulivoimaa tuotettiin vuonna 2023 20,3 GWh (33,6 GWh). Osakkuusyhtiö Suomen Voima Oy:n kautta päästötön energiantuotanto vuonna 2023 oli 11,4 GWh.

Maakaasun myynti vuonna 2023 oli emoyhtiössä 233,4 GWh (325 GWh).

Konsernin liikevaihto ja tulos

Tilikauden liikevaihto oli 48,4 (80,5) milj. €. Liikevaihdon merkittävään laskuun on erityisesti vaikuttanut kaasuliiketoiminnan volyymin ja kaasun markkinahinnan alentuminen sekä tehdyt divestoinnit.

Tilikauden aikana luovuttiin Haminan Kaasuverkko Oy:n ja Rohe Solutions Oy:n liiketoiminnoista sekä tuulivoimatuotannosta.

Liiketappio oli 5,3 (liikevoitto 3,8) milj. €, mikä on -10,7 % (4,7 %) liikevaihdosta.

Tulosta rasittivat osakkuusyhtiö Hamina LNG Oy:n kustannus- ja kapasiteettivastuisiin liittyvät merkittävät kulut sekä uudelleenjärjestelyihin liittyvät asiantuntijakulut. Näiden vaikutusta kompensoi omaisuuden myynteihin liittyvät myyntivoitot, joiden määrä oli yhteensä 6,9 (0,0) milj. €. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -2,7 (-6,9) milj. €, mikä oli -5,6 (-8,5) % liikevaihdosta.

Tilikauden tulos oli -3,3 (-7,5) milj. €.

Konsernin investoinnit ja rahoitus

Käyttöomaisuusinvestoinnit tilikaudella 2023 olivat 8,0 (36,6) miljoonaa euroa, joista aktivoitujen palkkojen osuus oli 0,0 (0,1) miljoonaa euroa.

Taseen loppusumma oli 85,0 (100,7) miljoonaa euroa.

Konsernin henkilöstö

Henkilöstön kokonaismäärä tilikauden lopussa oli yhteensä 51 (67). Ylempiä toimihenkilöitä oli 9 (15), toimihenkilöitä 20 (26) ja työntekijöitä 22 (26).

Henkilöstöstä naisia oli ylemmistä toimihenkilöistä 2 (6), toimihenkilöistä 7 (10) ja työntekijöistä 2 (2) kokonaismäärän ollessa 11 (18). Miesten määrä oli ylemmistä toimihenkilöistä 7 (9), toimihenkilöistä 13 (16) ja työntekijöistä 20 (24) kokonaismäärän ollessa 40 (51).

Konsernin riskit ja epävarmuudet

Riskienhallinnan tavoitteena on tukea tavoitteiden saavuttaminen ja turvata toiminnan jatkuvuus. Riskienhallinnan prosesseja ja toimintamallia on kehitetty vuosien 2022–2023 aikana, ja liiketoiminnalliset riskit tunnistettiin ja arvioitiin kattavasti huomioiden kaikki liiketoiminnat sekä tytä- ja osakkuusyhtiöt. Liiketoiminnallisia riskejä arvioidaan ja riskimatriisia päivitetään säännöllisesti.

Toiminnassa noudatetaan vuosittain päivitettävää vastuullisuus- ja toimintapolitiikkaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan toimintajärjestelmän ohjeistusten mukaisesti. Toimintajärjestelmä koskee kaikkia toimintoja ja se sisältää tarvittavat laadunhallinnan sekä ympäristö- ja työterveys- ja työturvallisuusasioiden hallinnan elementit.

Toiminnassa huomioidaan mahdolliset likviditeettiin ja rahoitukseen liittyvät rajoitukset.

Merkittävimmät liiketoiminnalliset riskit ovat energia-alalle tyypillisesti merkittävien investointihankkeiden rahoitukseen ja toteutukseen liittyvät riskit sekä energiemarkkinoihin liittyvät riskit. Viranomaispäätösten aiheuttamat vaikutukset toiminnan tuottoon korostuvat reguloiduissa liiketoiminnoissa.

Sähköverkkoliiketoiminnan merkittävimmät riskit liittyvät suurhäiriöihin ja asiakkaiden kulutuksen äkillisiin muutoksiin. Suurhäiriöriskiä hallitaan sähköverkkoa kaapeloimalla ja muilla sulje- tuilla verkkoratkaisuilla. Asiakkaiden merkittävät kulutusmuutokset koskevat lähinnä alueella toimivia suur- ja pk-yrityksiä, joiden toiminta voi päättyä nopeastikin. Tätä tulorahoitusriskiä pyritään hallitsemaan tariffirakenteita kehittämällä.

Kaukolämpöliiketoiminnan merkittävimmät riskit liittyvät polttoaineen hintaan ja saatavuuteen sekä huippu- ja varavoiman riittävyyteen kasvavan myyntivolyymien myötä. Polttoaineiden saatavuusriskin minimoimiseksi polttoaineen hankinta on hajautettu useammalle polttoaineen toimittajalle. Huippu- ja varavoiman riittävyyttä arvioidaan säännöllisesti myyntivolyymien kasva- essa.

Kaikkeen energiantuotantoon sekä verkkoliiketoimintaan liittyy tuotantolaitosten tai verkosto- jen rikkoutumisen riski. Merkittävimmät energiantuotanto- ja jakelulaitteistot on vakuutettu asi- anmukaisin ja kattavin vakuutuksin. Lisäksi energian saatavuuteen ja jakeluun liittyviin häiriöi- hin varaudutaan valmius- ja varautumissuunnitelmien mukaisin toimin sekä näihin liittyvin har- joitus- ja koulutustoimin.

Vuosi 2023 oli syksyllä 2022 kaupalliseen käyttöön avautuneen Haminan LNG-terminaalin ensimmäinen täysi toimintavuosi. Terminaalin tehokkaaseen operatiiviseen toimintaan on koh- distunut käyttöönottoon liittyviä haasteita, eikä kapasiteetin myynti ole toteutunut ennustetusti.

Sähkön siirtoliiketoiminnan uusi valvontamalli astui voimaan 1.1.2024, mikä vaikuttaa sekä Haminan Sähköverkko Oy:n sekä Kaakon Alueverkko Oy:n (50 % omistus) tulevaisuuden in- vestointeihin sekä tuloksentelemiseen. Uuden valvontamallin käyttöönoton seurauksena säh- köverkkoliiketoimintojen toimintavarmuus saattaa heikentyä pitkällä aikavälillä.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön vastuut ja rahoitustilanne huomioiden, hallitus kokee tilanteen haastavana ja on siksi ryhtynyt toimenpiteisiin taserakenteen tervehtyttämiseksi ja maksuvalmiuden parantamiseksi. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on lisäksi tukea sähköverkko- ja kaukolämpöliiketoiminto- jen edelleen kehittämistä.

HAMINAN ENERGIA OY

Haminan Energia Oy on Haminan kaupungin 100-prosenttisesti omistama energiayhtiö, joka toiminta-ajatuksensa mukaisesti toimii monipuolisesti energialiiketoiminnan kentällä. Yhtiö tuottaa bioenergiaa ja kestäviä uusia energiaratkaisuja. Yhtiö panostaa monipuolisesti palve- luliiketoimintaan ja LNG-markkinan kehittämiseen. Yhtiö palvelee asiakkaitaan ammattitaitoi- sesti ja monikanavaisesti ja huolehtii laadukkaiden ja kilpailukykyisten energiapalvelujen saa- tavuudesta.

Liikevaihto ja tulos

Haminan Energia Oy:n liikevaihto oli 26,0 (57,2) milj. €. Liiketoiminnan muita tuottoja kertyi 4,5 (1,9) milj. €.

Liiketulos oli -7,2 (0,4) milj. €, joka on -27,8 (0,7) % liikevaihdosta. Tulosta rasittivat osakkuus- yhtiö Hamina LNG Oy:n kustannus- ja kapasiteettivastuisiin liittyvät kulut sekä uudelleenjär- jestelyihin liittyvät asiantuntijakulut.

Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -2,0 (-9,0) milj. €, -7,6 (-15,8) % liikevaihdosta. Tulokseen sisältyy omaisuuden myynteihin liittyviä myyntivoittoja, joiden määrä oli yhteensä 7,2 (0,0) milj. €.

Investoinnit ja rahoitus

Haminan Energia Oy:n käyttöomaisuusinvestoinnit olivat tilikaudella 0,0 (1,7) milj. €, joista aktivoitujen palkkojen osuus oli 0,0 (0,0) milj. €. Yhtiö teki oman pääoman ehtoisia sijoituksia osakkuus- ja osaomisteisiin yhtiöihin 0,1 (0,2) milj. €:lla ja myönsi tilikaudella uusia pääomaloja osakkuusyhtiöille 0,0 (0,5) milj. €.

Taseen loppusumma oli 56,5 (58,0) milj. €. Lainojen kokonaismäärä vuoden lopussa oli 35,4 (42,9) milj. €. Tytäryhtiölainasaamisten yhteismäärä tilikauden lopussa oli 19,8 (17,3) milj. €.

Omavaraisuusaste oli vuoden 2023 lopussa 19,5 % (11,1 %).

Henkilöstö

Haminan Energia Oy:n henkilöstön kokonaismäärä oli tilikauden lopussa yhteensä 36 (48). Ylempiä toimihenkilöitä oli 8 (14), toimihenkilöiden osuus oli 11 (17) ja työntekijöiden osuus oli 17 (17).

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Yhtiöllä ei ole jakokelpoista vapaata pääomaa. Yhtiön tilikauden tappio on -2 349 316,52 €. Hallitus esittää tilikauden tuloksen kirjaamista vapaaseen omaan pääomaan. Osinkoa ei jaeta.

Yhtiön johto ja tilintarkastaja

Haminan Energia Oy:n hallituksen jäsenenä vuonna 2023 ovat toimineet Harri Kerkelä (hallituksen puheenjohtaja), Markku Porkka (23.11.2023 saakka), Jyrki Gerlander (23.11.2023 saakka), Mari Kainiemi (23.11.2023 saakka), Jaana Suikkanen, Tomi Tuomisalo ja henkilöstön edustajana Hanna Mäkelä (24.5.2023 saakka) ja Tuomas Uski (alkaen 19.6.2023). Yhtiön vt. toimitusjohtajana on toiminut Kalevi Mattila (17.10.2023 saakka) ja toimitusjohtajana Matti Karhu (alkaen 18.10.2023). Yhtiön tilintarkastajana on toiminut BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHTT Ulla-Maija Tuomela.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA KEHITYS

Haminan Energia Oy:n hallitus vaihtui kokonaisuudessaan 22.1.2024 Uuden hallituksen jäsenet ovat Tarja Tikkanen, Raimo Härmä, Jan Montell ja Sirpa Ojala. Hallituksen tehtävänä on yhtiön toiminnan virtaviivaistaminen ja kehittämisen turvaaminen. Hamina LNG Oy:n osalta etsitään mahdollisuuksia kapasiteetin tehokkaampaan käyttöön ja huoltovarmuuden turvaamiseen sekä Haminan Energian kannalta ongelmallisten sopimusehtojen sovitteluun. Yhtiöllä on hyvät mahdollisuudet toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen ja kehittämiseen myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

Konsernin taserakenteeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota vuoden 2024 aikana.

Haminan Kaukolämpö Oy:n panostaa edelleen vihreän kaukolämmön tuotantoon ja varmatoimiseen, kattavaan verkkoon Haminan alueella. Yhtiön kasvunäkymät ovat yhä vahvat. Tulevaisuudessa yhtiö pyrkii hyödyntämään entistäkin laajemmin paikallista hukka- ja ylijäämälämpöä.

Haminan Sähköverkko Oy panostaa edelleen sähköverkostojen käyttövarmuuden parantamiseen uuden regulaatiomallin mahdollistamassa laajuudessa. Sähköverkkoliiketoiminnalle on laadittu pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma, jonka avulla sähköverkon kehittämistä optimoidaan sekä teknisistä että taloudellisista lähtökohdista. Suunnitelmaa päivitetään vastaamaan sähkömarkkinalain muutoksen vaatimuksia. Yhteistyö osakkuusyhtiömme Kaakon Alueverkko Oy:n kanssa tukee tätä kehittämissuunnitelmaa.

Haminan Sähköverkon osalta uusi 1.1.2024 voimaanastunut valvontamalli aiheuttaa valvontajaksolla (4+4 vuotta) kaikille alan toimijoille Suomessa tarvetta tarkastella tulevaisuuden investintimahdollisuuksia entistä tarkemmin. Alan toimijat, mukaan lukien Haminan Sähköverkko Oy, ovat käynnistäneet muutoksenhakuprosessin Energiaviraston laatimista valvontamenetelmistä.

Haminan alueen energiainfra on monipuolinen, toimitusvarma, kattava ja kasvava. Haminan satamaan rakennetulla LNG-terminaalilla on merkittävä rooli Suomen huoltovarmuuden kannalta. Terminaali on myös tulevaisuuden energiavarasto. Terminaali mahdollistaa puhtaan kaasun tulemisen markkinoille; biokaasu ja uusiutuvat kaasut voidaan nesteyttää LNG:n tavoin.

Työturvallisuuden parantaminen on jatkuvaa, ja henkilöstö kirjaa säännöllisesti turvallisuushavaintoja, jotta läheltä piti -tilanteet ja työtapaturmat voitaisiin täysin välttää. Turvallisuushavaintojen avulla seurataan myös turvallisuuden tilaa ja tehdään kehitystoimenpiteitä havaintojen perusteella. Työssä viihtymiseen panostetaan muun muassa tukemalla henkilöstön kouluttamista ja vapaa-ajan toimintaa sekä järjestämällä työhyvinvointia tukevia tapahtumia.